

BØRNEHUSET SOLSTRÅLEN

BØRNEHUSET SOLSTRÅLENS LÆREPLAN 2023-2024

RAPPORTEN ER HENTET: 04-11-2023
HERNING KOMMUNE

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INTRODUKTION	2
1.1 Læsevejledning	2
1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?).....	4
2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN.....	5
2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	5
2.2 Pædagogisk læringsmiljø	6
2.3 Samarbejde med forældre om børns læring	7
2.4 Børn i udsatte positioner	8
2.5 Sammenhæng til børnehaveklassen.....	9
3 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	10
3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	10
3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.....	10
4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER.....	12
4.1 Alsidig personlig udvikling	12
4.2 Social udvikling	13
4.3 Kommunikation og sprog.....	14
4.4 Krop, sanser og bevægelse.....	15
4.5 Natur, udeliv og science	16
4.6 Kultur, æstetik og fællesskab.....	17
5 EVALUERINGSKULTUR	20
5.1 Evalueringskultur	20
5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	20
6 UDVIKLINGSPLANER	22

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer.

Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbuds området, blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen fra 2027 "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet", vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016. Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

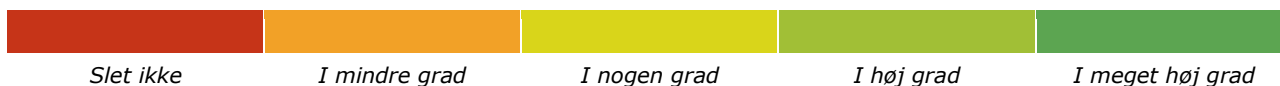
Dagtilbuddets læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den ønskede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde en række overordnede refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

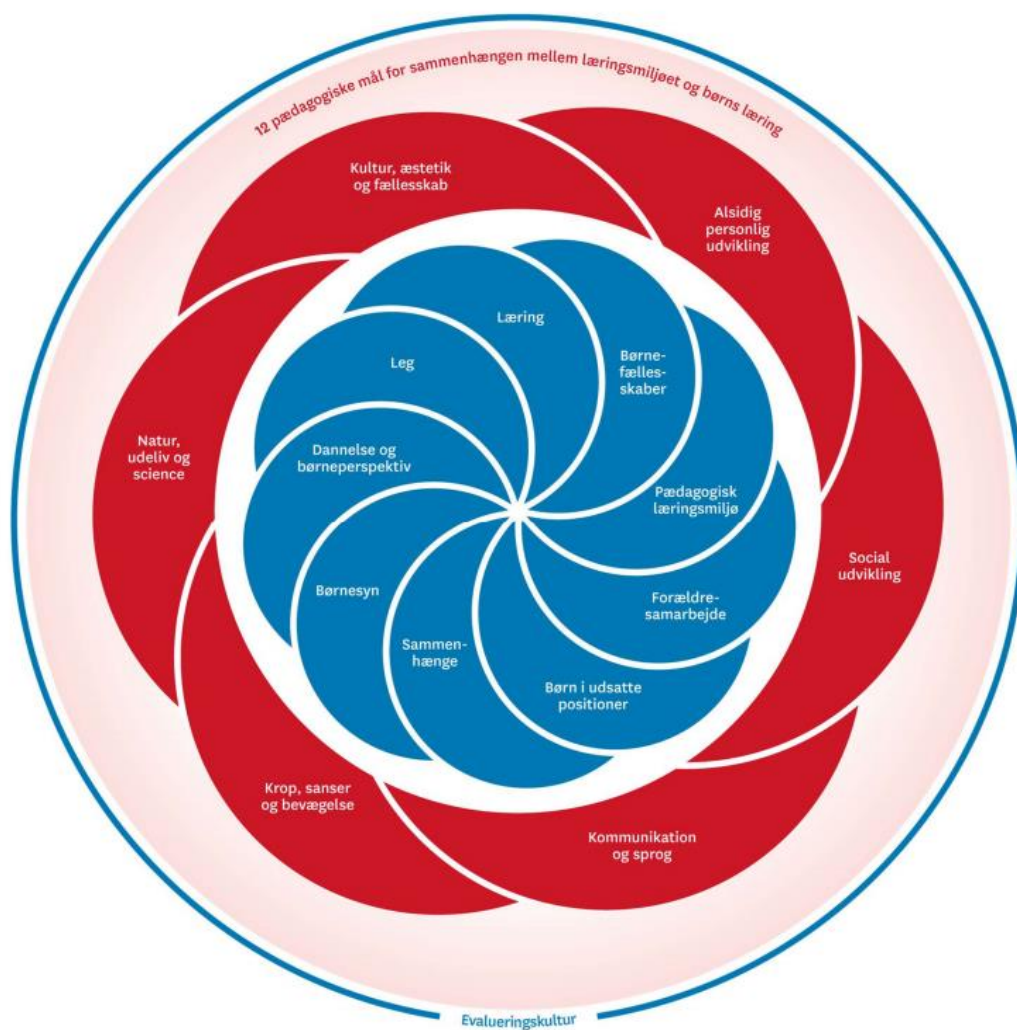
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Børnehuset Solstrålen er en kommunal aldersintegreret daginstitution, der er tilknyttet Lundgårdskolens distrikt.

Mottoet: "Vi ser solstråler i børn" skal understrege og signalere, at barnet har voksne, der fokuserer på det, der lykkes for barnet, og som ser barnets fulde udviklings og lærings potentialer.

Solstrålen arbejder ud fra Herningmodellen og Fri for mobberi, samt vores værdigrundlag, som bygger på imødekommenhed, respekt og forståelse for forskelligheder. Ligeledes arbejder vi også ud fra Herning kommunes overordnede mål "Her skaber vi venskaber" og "at alle børn skal blive så dygtige som de kan".

Børnehuset Solstrålen består af fire fysisk adskilte afdelinger, der strækker sig over 2 km.

- Afd. Bakken - Bytoften 69 - 71: Afd. Bakken er en vuggestueafdeling. Vuggestuen er normeret til 61 børn fordelt på fem stuer. Tre stuer, hvor vi modtager børnene (Krabber, Søheste og Blæksprutter) og to stuer, hvor vi arbejder med overgange fra vuggestue til børnehave (Søløver og Rokker).
- Afd. Skoven - Fenrisvej 22: Skoven er en udebørnehave, hvor pædagogikken tager afsæt i udeliv og naturens muligheder. Skoven ligger i naturskønne omgivelser, men stadig i byen. Skoven har plads til 47 børnehavebørn.
- Afd. Engen - Frijsenborgvej 14: Engen er en traditionel aldersintegreret børnehaveafdeling, hvor pædagogikken tager afsæt i såvel indendørs som udendørs aktiviteter og muligheder. Engen har plads til 88 børnehavebørn. Engen udvides i 2024 med 25 vuggestuepladser.
- Afd. Dino - Tjelevej 24: Dino er Børnehuset Solstrålen's førskolegruppe, placeret på Lundgårdsskolen i tæt forbindelse med SFO og indskoling. Her går kommende skolebørn fra hhv. Engen og Skoven. Dinogruppen har plads til 50 børnehavebørn.

Der er i Solstrålen et stort fokus på overgangene mellem vuggestue og børnehave, samt børnehave og skole. Overgangene foregår i tæt samarbejde mellem vuggestue, børnehave, SFO, skole og forældrene. Vi efterstræber at alle overgang tilpasses det enkelte barns behov.

2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner, med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Børnehuset Solstrålen arbejder vi ud fra:

- Herningmodel Dagtilbud – En inklusionsstrategi i Herning Kommune, hvis fremmeste opgave er at skabe udviklende og inkluderende læringsmiljøer i daginstitutioner. Herning Modellen har til formål at styrke professionalismen hos det fastansatte personale i dagtilbud. Den faste personalegruppe gennemgår den samme uddannelse for at sikre effekten i form af fælles sprog og fælles tilgang til børnene i praksis.
- Fri for mobberi - Et forebyggende antimobbeprogram for de 0-9-årige børn, fagfolk og forældre, som MaryFonden og Red Barnet står bag. Programmet består af pædagogiske materialer, der gør det nemt at målrette et styrket børnefællesskabet og forebygge mobning.
- **Børnesyn:** Børnesynet har en betydning for den måde, vi møder børnene på. Vi oplever børnene som kompetente aktører, som har brug for og ret til omsorg, udfordringer og positive forventninger. Det at være barn har værdi i sig selv. Vi arbejder med afsæt i den anerkendende tilgang til det enkelte barn, guider barnet ved at fortælle, hvad vi gerne vil have, i stedet for fokus på den uønskede adfærd. At være anerkendende er at forstå nogen fra et andet perspektiv. Vi er tydelige og autentiske voksne, som møder og forstår barnet og er nærværende – de voksne siger godmorgen og benævner barnets navn, samtidig med at vi med vores mimik viser at vi er glade for at se barnet. Børn er styret af lyst, og de er impulsive, men vi har fokus på deres hensigt, og hvad der ligger bag deres handlinger. Den anerkendende tilgang handler om at have empati, respekt, tolerance, mod og ligeværd i relationerne med hinanden. Den kommer til udtryk ved, at personalet hele tiden forsøger at møde barnet, hvor det er, og anerkender dets følelser og behov. Vi taler altid i en respektfuld tone til børnene og de får jævnligt et kram og omsorg, samt en tryk kontakt til de voksne. De voksne er tydelige i deres kropssprog i forhold til at give hvert barn omsorg og anerkendende opmærksomhed.

- **Dannelse og børneperspektiv:** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på deres dannelsesproces og demokratiske forståelse. Børn har ret til at give udtryk for deres mening og har krav på, at denne mening respekteres. Det er børnene, der er eksperter i det at være barn og vi stiller os derfor nysgerrige på deres tanker, følelser og individuelle fortælling/perspektiv. Det er vores opgave at få øje på deres perspektiver og invitere det indenfor. Som led i dette skal vi være villige til at handle på de nye indsigter, som vi får. Hvis vi er nysgerrige og inddrager børns perspektiver, giver det både nye indsigter og et bedre børnemiljø. Det handler ikke om at se på børnene, men se det ud fra børnenes perspektiv. De voksne skal kunne skifte deres perspektiv og gøre sig umage for at forstå, hvad der er på spil for børnene - for der er altid en mening med det, børnene gør. Derudover giver børn gode erfaringer med at være en del af et fællesskab, ved bl.a. at øve sig på at vente på tur, give plads, hjælpe og være en god ven.
- **Legen:** Legen har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale udvikling og personlige læring. Personalet spiller en afgørende rolle i børnenes leg, og ved vores nærvær og engagement, kan vi bidrage til at gøre den mere aktiv. Personalet er bevidste om, hvornår de skal være deltagende, og hvornår de skal iagttage eller holde sig helt udenfor børnenes leg. Vi følger børnenes spor, tager udgangspunkt i børneperspektivet og er nysgerrige sammen med dem. Meget kan ske, når vi leger. Der er masser af lærerige konflikter i legen, hvor vi øver demokrati og forhandler. Børn lærer om omverdenen, de bearbejder indtryk, følelser og konflikter, og den frie leg er en vigtig del i børnenes hverdag. Nye legeformer tilføres i takt med alder: Sansemotorisk leg, Symbolleg, Konstruktionsleg, Rolleleg og Regelleg. At lege er "at lade som om", hvor fantasien og forestillingsevnen er en forudsætning for evnen til at bearbejde virkeligheden. Legen er vigtig, fordi det er barnets mest oplagte rum til at øve sig på virkeligheden, udvikle selvbestemmelse og indflydelse – sammen med andre. Børn leger både spontant og organiseret, og det skal ske på børnenes præmisser, men kan rammesættes af de voksne. Barnet leger for at lege, og set ud fra et børneperspektiv er læring ikke det primære i legen. Legen udspringer af umiddelbare behov og interesser i mødet mellem barnet og omgivelserne. Børn leger for at have det sjovt, - men de leger noget, når de leger. Det er derfor vigtigt, at vi sørger for gode vilkår og inspirerende legebetingelser i vores læringsmiljøer.
- **Læring:** Læring skal forstås bredt, som både det der sker, når barnet øver sig og opnår nye, konkrete færdigheder, men også som den sociale læring der sker fx når børnene udfordres gennem leg og i relationer. Derudover har vi også fokus på den læring, som opstår i de daglige rutiner og den dannelse som sker i rutinesituationerne. Læring sker over tid, og alle børn udvikler sig, men i forskelligt tempo. Vi arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone og bruger mange gentagelser, så børnene får gode muligheder for at øve sig, mens vi opmuntrer og siger "du kan godt".
- **Børnefællesskaber:** Leg, dannelse og læring sker bl.a. gennem børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammen for. Børnene lærer i en kontekst, og derfor ser vi også på børnegruppen i stedet for kun på det enkelte barn. Alle børn skal være aktive deltagere i hverdagslivet og have deltagelsesmuligheder og være inkluderet i fællesskabet, for at kunne tilegne sig den viden og de færdigheder som findes her. Børnene lærer fx hvordan man behandler hinanden og har øje for hinanden. De lærer at mestre de sociale spilleregler og normer, afkode kropssprog og at se og forstå andres behov. Både forældre og personale har et ansvar for at skabe et inkluderende miljø i Børnehuset Solstrålen, hvor alle føler sig anerkendt, værdsat og en del af fællesskabet. Vi opfordrer forældre til at have blik for børnefællesskaber og ikke bare deres eget barn.

2.2 Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

Læringsmiljø er et centralt begreb og er der, hvor børnene indgår i fællesskaber og samspil. Dette er ikke blot et sted, men også processer. Børnene bevæger sig ud og ind af de forskellige læringsmiljøer hele dagen, som ikke kun omhandler det fysiske læringsmiljø, men også børnenes lege og kultur, de pædagogiske aktiviteter og de pædagogiske rutiner og overgange. Vi ønsker at skabe et helhedsorienteret miljø som passer til barnets nærmeste udvikling, og der skal ligeledes være mulighed for at tilpasse læringsmiljøet til hvert eneste barn.

Vi sørger for hele dagen at etablere pædagogiske læringsmiljøer, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Og hvor de seks læreplanstemaer bliver sat i spil.

Vi strukturerer og forbereder vores pædagogiske læringsrum, så de tilbyder alle børn mulighed for deltagelse; med engagerede og nærværende voksne, samt voksne som bevidst vælger at positionere sig, alt efter hvad læringsmiljøet kræver eller giver af muligheder.

Den voksne kan positionere sig som:

1. Den instruerende voksne, den der går foran og viser vej (voksenskabt/styret læringsrum)
2. Den voksne, som ved hvornår man stiller sig ved siden af og er undrende, undersøgende og medskabende i processen, sammen med børnene (voksenstøttet læringsrum)
3. Den voksne der ved hvornår man måske kan trække sig ud og stille sig bagved (læringsrum præget af børns egen leg og selvigangsatte aktiviteter og interaktioner).

Vi kigger løbende på de fysiske rammer, om de er tilpasset den aktuelle børnegruppens behov, eller om vi skal have flyttet om, fx køb af nyt legetøj eller ændring af det fysiske rum.

2.3 Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Forældresamarbejdet er vigtigt for os, og vi har således fokus på en faglig og ligeværdig dialog med forældrene. Vi ser forældrene som de vigtigste ressourcer i samarbejdet, da de er eksperterne omkring deres eget barn – og vi er i tæt dialog med forældrene om vores tiltag, bekymringer, sejre osv. omkring deres barn.

Vi tilbyder forældre nye værktøjer til deres ”forældre-værktøjskasse”. Dette sker bl.a. igennem den daglige dialog og forældremøder. Vi forventer, at forældrene informerer os, hvis der har været ændringer i barnets hverdag eller rytme, og forældrene kan ligeledes forvente, at vi kontakter dem, hvis der er sket noget særligt i institutionen. Vi informerer også om planlægning og organisering af aktiviteter gennem vores kommunikationsplatform, Aula. Her beskriver vi hvad der arbejdes med og rører sig i børnegruppen, hvilket giver mulighed for forældre, for at kunne understøtte dette derhjemme.

Alle forældre tilbydes ligeledes samtaler efter udarbejdelsen af sprogvurderinger og overgangsprofiler, men kan desuden altid bede om flere samtaler, hvis der anses behov for det. Vi inviterer også til et forældremøde en gang om året, hvor forældre får indblik i det, vi arbejder med.

2.4 Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle børn er unikke og har forskellige udgangspunkter og forudsætninger, og derfor er børns læring også forskellig. Børnene skal opleve at være anerkendt og værdifulde, samt udfordres og opleve at mestre lege og aktiviteter. Alle børn skal have mulighed for at lykkes, samt være en del af et betydningsfuldt fællesskab, hvor de oplever trivsel og udvikling.

For at opnå dette, skaber vi et læringsmiljø, hvor strukturen er med til at skabe overblik, forudsigelighed og genkendelighed for børnene, og derved give børnene de bedste forudsætninger for at være en del af et betydningsfuldt fællesskab.

Derudover samarbejder vi med husets AKT vejleder, som giver relevant pædagogisk sparring på praksis. Og ligeledes har vi et tæt samarbejde med CBF, hvor vi har en pædagogisk vejleder, en psykolog, tre socialrådgivere, en sundhedsplejerske og en talehøre-konsulent tilknyttet. Samarbejde med AKT og CBF sker altid i tæt dialog med forældrene.

2.5 Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27)

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe)

Det sidste år, inden overgang til skole, arbejdes der målrettet med henblik på skolestart i børnehavegruppen Dino. I Dino er der blandt andet også fokus på et skolelignende læringsrum og aktiviteter, hvor udvikling af barnets alsidige personlighed og sociale færdigheder er i fokus.

Her skaber vi en ramme for at børnene kan begynde at øve sig på at kunne sidde, lytte og modtage mere kollektivt formidlet læring. Barnet får her mulighed for stille og roligt at vænne sig til de krav og forventninger, der vil blive stillet dem, når de starter i skolen.

Vi har et tæt formaliseret samarbejde med Lundgårdskolen, som er vores distrikts-skole. Et samarbejde, der skal medvirke til at skabe de rette forudsætninger for at barnet kan træde kompetent ind i 'det nye' og understøtte oplevelsen af at høre til. Vi sikrer med samarbejdet at barnet får noget kendt med i det ukendte.

Børnehuset Solstrålen ligger i Lundgårdskolens distrikt. Derfor har vi et tæt og naturligt førskolesamarbejde med Lundgårdskolen og Lundgårdskolens SFO. Men da vi også ofte har børn der skal gå i skole på Vestervangskolen eller Tjørring Skole, har vi også et samarbejde med disse skoler og tilhørende institutioner (Molevitten og Børnehuset Stjernen), hvor vi tilbyder overleveringssamtaler.

3 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

De fysiske faciliteter som legepladser og naturområderne i vores nærmiljø benyttes løbende af institutionen. Til jul deltager vi i den lokale kirkes julegudstjeneste for daginstitutionerne i distriktet. Vi har et samarbejde med en lokal dagligvarebutik, hvor vi udstiller børnenes færdige produkter af et givent læreplans projekt/tema.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30)

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi indretter vores fysiske rum, så de indbyder til leg, hvor ting er i børnehøjde. Vi kigger løbende på de fysiske rammer, om de er tilpasset den aktuelle børnegruppe, eller om vi skal have flyttet om, købt nyt legetøj eller ændre den fysiske rumfordeling.

For at støtte det psykiske børnemiljø, har vi opmærksomhed på det æstetiske udtryk, så barnet bliver inspireret og nysgerrig på de muligheder, der er for leg og læring, såvel inde som ude. Herudover bruger vi visuel understøttende materialer til at skabe overblik og forudsigelighed.

Personalet tager løbende stilling til hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø understøtter det enkelte barn samt børnefællesskabets behov og sammensætning. Der arbejdes med løbende fokus på inddragelse af børneperspektivet. Vi har også fokus på det enkelte barns positive historie, og at hvert barn har en god og udviklende relation til de voksne omkring barnet.

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer, samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling er at finde i de fleste ting vi foretager os.

Vi etablerer trygge læringsmiljøer, hvor vi kan undersøge nye og ukendte ting. Vi søger at finde hvert barns zone for nærmeste udvikling således at barnet bliver udfordret, men på en måde vi ved at barnet kan lykkes. Vi laver læringsmiljøer, hvor børnene føler sig trygge og hvor de ved, hvor den voksne er, når de har brug for en tryk base eller hjælp.

Vi mener at alsidig personlig udvikling altid er i spil, når vi kigger på de andre læreplanstemaer. I hvert af temaerne er der en læring og en erfaring om sig selv og hvem man er i forhold til verden.

Nogle af de tiltag vi gør:

- Vi arbejder med at skabe en fælles forståelse for og skabe forskellige strategier til hvordan man er en god ven og hvordan man taler til hinanden.
- Vi arbejder med bl.a. "Fri for mobberi", og med emner som respekt, mod, følelser og konflikthåndtering, samt med forståelsen af verden omkring barnet.
- I legen hjælpes børnene til at lære at sige fra, forhandle og løse konflikter, samt at sige til og håndtere afvisning hensigtsmæssigt.
- Arbejdets form afhænger af barnets alder og situationen: Vi læser f.eks. historier, hvor vi efterfølgende snakker om hvad der føles rart og uhyggeligt ved historien, for at børnene kan sætte ord på om der var noget man blev glad for eller bange for.
- Vi har spejle så børnene kan se sig selv og vi har billeder hængende af forskellige følelser. Vi lærer børnene at sige fra (STOP-hånd) og anerkende og sige Ja tak, i legen med andre børn.

4.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål, målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Hele barnets hverdag i institutionen er en øvelse i social udvikling. Social udvikling er derfor også et fokuspunkt som kommer til udtryk i de andre læreplanstemaer.

Vores pædagogiske læringsmiljøer skal skabe relationer imellem børnene, så barnets sociale kompetencer sættes i spil, samt fremmer barnets fortsatte sociale udvikling. Vi skaber trygge rammer og strukturer, så alle børn kan deltage i de sociale fællesskaber på egne forudsætninger.

Vi hjælper også med at styrke fællesskabet, så børnene føler sig betydningsfulde og får deltagelsesmuligheder. Her vægter vi at alle børn har ret til at være en aktiv del af et betydningsfuldt fællesskab. Derfor er det vigtigt, at barnet får tilegnet sig kompetencer som problemløsning/forhandling, samt hvad det vil sige at være en god ven. Vi arbejder ud fra inklusionstanken og vil dermed sikre en god balance mellem hensynet til individet og hensynet til fællesskabet.

Nogle af de tiltag, vi gør:

- Vi giver børnene ansvar og samarbejdsopgaver gennem praktiske opgaver, i form af at dække bord, rydde op, dele frugtposer ud m.m. så de føler sig værdsat og en del af fællesskabet.
- Børnene deltager i "Fri for mobberi" og "Herning model overgang", hvor de blandt andet lærer om følelser og som er med til at styrke deres empati.
- Vi fremhæver de positive historier om alle børn, så de ser muligheder i hinanden, og vi synliggør deres kompetencer/forskelligheder overfor hinanden.
- Vi øver børnene i at aflæse hinandens følelser, i at vente på tur og i at sidde sammen og indimellem tilsidesætte egne behov.
- Vi deler børnegruppen op i mindre grupper og laver aktiviteter for at give bedre grobund for nye relationer barn-barn imellem. Hvis der er et barn i en udsat position, så fremhæves dette barns ressourcer således at de øvrige børn også får øjnene op for det.
- Vi lærer børnene at lytte til hinanden ved at tale på skift fx samling men også i leg og konflikter: "Prøv at lytte til hvad hun siger". Vi guider, støtter og udfordrer børn i konflikthåndtering, så de på sigt får redskaber og strategier til konflikthåndtering.

4.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Sproget kommer til udtryk gennem hele dagen, og ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Solstrålen har vi et særligt fokus på sprog. Både i det fysiske miljø, i de voksen planlagte aktiviteter, samt i barn-voksen samtaler. Sproget i vuggestuen kan også være i form af baby tegn, som supplement til det talte sprog.

De fysiske rum er indrettet således at barnet visuelt også støttes i sprog og kommunikation.

Legen er en stor del af indlæring til sproget, så her sørger vi for at give plads til legen. Plads til legen i både store og små rum. Vi hjælper de børn, som har eller kan have svært ved at komme ind i legerelationer. Vi mener, at vi i vores dagligdag ikke kan lave noget uden at kommunikere og arbejde med sproget.

For nogle børn er der specielle indsatser med ekstra sprogarbejde, men sproget vil altid komme i spil, uanset hvad vi laver.

Nogle af de tiltag vi gør:

- Vi arbejder kontinuerligt med dialogisk læsning.
- Vi synger sange med fagter og har fokus på gentagelser.
- Vi arbejder med principperne fra forskningsprojektet "Vi lærer sprog" som vi har deltaget i, i 2019. Vi leger med sproget gennem rollespil, rim/remser, sangleg og sange.
- Vi præsenterer børnene for bogstaver/ tal (skriftsproget).
- Vi støtter, guider og vejleder børnenes kommunikation, i relationerne med andre. F.eks. i leg eller i konflikter.
- Vi sætter ord på det vi ser, gør og føler.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelser?

Børn gør rigtig mange af deres erfaringer igennem kroppen. Hvad kan min krop og hvordan reagere omverdenen på mig og min krop. I Børnehuset Solstrålen laver vi forskellige tiltag der styrker og skaber erfaringer for børnene og måden at kunne bruge deres krop på, i forskellige sammenhænge.

Nogle af de tiltag vi gør:

- Vi laver forskellige sanseaktiviteter. Vi synger i institutionen og kobler fagter og ansigtsmimik på sangene, så børnene får trænet deres muskler i ansigtet (dette forbedrer deres sprog), fin motorik, samt bliver bekendte med deres krop.
- Vi har forskellige redskaber til at stimulere sanserne, f.eks. gynger eller sanseplader på legepladsen eller kuperet terræn.
- Vi præsenterer børnene for mindfulness musik og øver kroppen i at være i ro. Vi arbejder med børnemassage i forbindelse med "Fri for mobberi".

4.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål, målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, naturen, udelivet og science?

Vi har et fokus på udeliv, og hvordan udelivet kan bruges ind i vores læringsmiljøer – og vi arbejder ud fra et bæredygtigt perspektiv, hvor vi introducerer børnene for affald sortering og genbrug.

Nogle af de tiltag vi gør:

- Der bliver lavet forskellige eksperimenter, f.eks. Bananskræl i syltetøjsglas, hvad sker der når den rådner?
- På udflugter oplever vi naturen, snakker om den, kigger på forskellige blomster, fugle osv. Vi bringer naturen med ind på stuen, f.eks. tager blomster med ind og ser dem springe ud.
- Vi arbejder med vand, sne og de forskellige vejr fænomener, f.eks. hvad sker der når vi tager sne med indenfor. Laver spireforløb, frø – vande – spise eller se en flot blomst.
- Vi går på opdagelse sammen med børnene og begejstres med dem, f.eks. tager en snemand med ind og ser ham smelte. Vi snakker om årstiderne og snakker om vejret.
- Vi har fokus på tal, former og farver (afhængigt af børnegruppens udviklingsniveau).

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål, målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Arbejdet med kultur, æstetik og fællesskab pågår hele året i Børnehuset Solstrålen, og medvirker bl.a. til børnenes dannelse og forståelse for forskellige kulturer og danske traditioner.

Nogle af de tiltag vi gør:

- Vi fejrer de forskellige højtider, f.eks. tager vi til julegudstjeneste. Derudover har vi fokus på at traditionerne foregår i børnehøjde. Vi gør noget ud af julegaver til forældre, det at give noget man selv har lavet.
- Vi har barnet i fokus til fødselsdage og til afslutning. Fødselsdagsfejringen i Børnehuset Solstrålen indebærer en række forudsigelige ritualer, som sikrer alle børn lige vilkår. Vi vægter, at fokus er på fødselsdagsbarnet samt vores traditioner for fejringen af fødselsdagen på stuen. Dette inkluderer, at fødselsdagsbarnet får særlige rettigheder under fejringen samtidig med, at fejringen forbliver et kollektivt fænomen.
- Vi laver forskellige kreative aktiviteter med børnene. De ting vi laver sammen med børnene, hænger vi op og viser til forældrene. Vi taler også med børnene om hvem der har lavet de forskellige ting.
- Vi klæder os ud og leger at vi er forskellige karakterer.
- Vi har en sangkuffert som børnene er meget glade for og fællesskabet omkring denne. Dette foregår på en ugentlig samling hvor alle stuer er samlet.

5 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

5.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Børnehuset Solstrålen arbejder vi systematisk med Hjernen og Hjertets værktøj Dialogprofilen, Ressourceprofilen og TOPI. Resultaterne indgår i den løbende prioritering af læreplanstemaer og i planlægningen af pædagogiske forløb og indsatser.

Vi benytter os ligeledes af udviklingsplaner, som en del af Herning model Dagtilbuds arbejdsredskab.

Alt dette gemmes og tages med til den samlede evaluering hvert 2. år.

5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Læreplanen evalueres i samarbejde med medarbejdere (i MED) og forældre (Forældrebestyrelsen) hvert andet år.

6 UDVIKLINGSPLANER

Børnehuset Solstrålen har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.